C/2024/4418

2024.7.8.

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2024. május 15.)

az Andorrai Hercegséggel kötött monetáris megállapodás és a San Marino Köztársasággal kötött monetáris megállapodás módosításáról szóló tanácsi határozat iránti ajánlásról (CON/2024/16)

(C/2024/4418)

Bevezetés és jogalap

Az Európai Központi Bank (EKB) 2024. április 16-án az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt az Andorrai Hercegséggel kötött monetáris megállapodás és a San Marino Köztársasággal kötött monetáris megállapodás módosításáról szóló tanácsi határozat iránti bizottsági ajánlásról ([1]) (a továbbiakban: a javasolt határozat).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 219. cikkének (3) bekezdésén alapul, amely úgy rendelkezik, hogy amennyiben az Uniónak egy vagy több harmadik állammal vagy nemzetközi szervezettel monetáris vagy devizagazdálkodási szabályozási kérdéseket érintő megállapodásokat kell megtárgyalnia, a Tanács a Bizottság javaslata alapján, az EKB-val folytatott konzultációt követően határoz az ilyen megállapodásokra vonatkozó tárgyalásoknak és e megállapodások megkötésének részletes szabályairól. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános észrevételek

1.1. 2011-ben az Unió és az Andorrai Hercegség között monetáris megállapodás ([2]) jött létre, amelyet 2012-ben az Unió és a San Marino Köztársaság közötti monetáris megállapodás ([3]) követett (a továbbiakban: monetáris megállapodások). 2023 decemberében a Bizottság lezárta az Andorrával és San Marinóval kötendő társulási megállapodásra ([4]) (a továbbiakban: társulási megállapodás) irányuló tárgyalásokat.

1.2. Az EKB üdvözli a javasolt határozat célkitűzéseit, nevezetesen a monetáris megállapodások és a társulási megállapodás keretében mind az Unió, mind Andorra és San Marino részéről tett hasonló erőfeszítések megkettőzésének elkerülését. Részleges átfedés van az Andorra és San Marino által a monetáris megállapodások és a társulási megállapodás alapján végrehajtandó uniós jogi aktusok között. Ha ez az átfedés nem rendeződik, akkor az erőfeszítések megkettőződnek, mivel a monetáris megállapodások és a társulási megállapodás keretében párhuzamosan kerül sor az egymást átfedő uniós jogi aktusok végrehajtásának nyomon követésére.

1.3. Az EKB ugyanakkor megjegyzi, hogy a monetáris megállapodások javasolt határozatban előirányzott módosításainak bevezetése jelentős hatással lesz a monetáris megállapodások keretrendszerére. A monetáris megállapodások vegyes bizottságot ([5]) hoznak létre, amely kiemelt szerepet játszik a monetáris megállapodások mellékleteiben felsorolt uniós jogi aktusok végrehajtására vonatkozó értékelésben. Az Unió és Andorra közötti monetáris megállapodás esetében a vegyes bizottság Andorra, a Bizottság, Spanyolország, Franciaország és az EKB képviselőiből áll. Az Unió és San Marino közötti monetáris megállapodás vegyes bizottsága San Marino, a Bizottság,

([1]) COM(2024) 134 final.
([2]) (HL C 369., 2011.12.17., 1. o.).
([3]) (HL C 121., 2012.4.26., 5. o.). Ez a monetáris megállapodás az Európai Közösség nevében az Olasz Köztársaság és San Marino Köztársaság között létrejött korábbi monetáris megállapodás (HL C 209., 2001.7.27., 1. o.) helyébe lépett.
([4]) Lásd a Bizottság 2023. december 12-i sajtóközleményét: „The Commission welcomes the end of the negotiations for an Association Agreement with Andorra and San Marino" (A Bizottság üdvözli az Andorrával és San Marinóval kötendő társulási megállapodásra irányuló tárgyalások lezárását), amely elérhető a Bizottság honlapján: www.ec.europa.eu. Az EKB nem látta a társulási megállapodás tárgyalói szinten elfogadott szövegét, bár a társulási megállapodás a monetáris megállapodások javasolt módosításainak forrása.
([5]) Lásd a monetáris megállapodások 11. cikkét.

Olaszország és az EKB képviselőiből áll. Az EKB értelmezése szerint a társulási megállapodás vonatkozó mellékletében felsorolt, de a monetáris megállapodások alkalmazása szempontjából relevánsként megjelölt uniós jogi aktusok végrehajtását értékelő albizottság összetétele nagyon eltér a monetáris megállapodások vegyes bizottságainak összetételétől. Nincs előirányozva az, hogy az EKB az albizottság hivatalos tagja legyen. A javasolt módosítások jelentősége miatt az EKB úgy véli, hogy a korábbi gyakorlatnak megfelelően teljes mértékben részt kell vennie a hatáskörébe tartozó tárgyalásokban.

2. **Különös észrevételek**

2.1. A javasolt határozat indokolása kimondja, hogy a bankokkal és a pénzügyekkel, valamint a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos, a társulási megállapodás vonatkozó mellékletében felsorolt, és „az euro szempontjából releváns" jogi aktusokat egyértelműen ilyenként kell megjelölni annak érdekében, hogy végrehajtásuknak a társulási megállapodás keretében történő értékelése a monetáris megállapodások céljából is megtörténjen. A javaslat kifejti, hogy a Bizottság szolgálatai fel kívánják kérni partnereiket az EKB-ból, hogy csatlakozzanak a Bizottságnak a társulási megállapodás alapján létrehozott, pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó albizottságba delegált küldöttségéhez azokban az esetekben, amikor a monetáris megállapodások alkalmazása szempontjából is releváns uniós jogi aktusok végrehajtását vitatják meg. Az EKB üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy meghívja az EKB-t az albizottság üléseire, amennyiben a megbeszélések tárgya releváns a monetáris megállapodások alkalmazása szempontjából. A javasolt határozat nem határozza meg, hogy ez a részvétel hogyan valósulna meg, és hogy az EKB milyen státuszt töltene be ezeken az üléseken. Az EKB úgy értelmezi, hogy megfigyelőként kapna meghívást az albizottság vonatkozó üléseire.

2.2. A javasolt határozat előírása alapján a monetáris megállapodásokba be kell illeszteni egy olyan rendelkezést, amelynek értelmében az euro szempontjából releváns, bank- és pénzügyi jogra vonatkozó uniós jogi aktusok részhalmazával kapcsolatos valamennyi új aktus, valamint a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről szóló valamennyi új uniós jogi aktus csak akkor válik a társulási megállapodás vonatkozó mellékletének részévé, amikor ezek az uniós jogi aktusok a társulási megállapodás értelmében alkalmazandóvá válnak ([6]). A javasolt határozat indokolása kimondja, hogy a társulási megállapodás különböző, pénzügyi szolgáltatásokról szóló jegyzőkönyvrészei fokozatosan léphetnek hatályba a társult államok számára. Ezért mindaddig, amíg az adott részhez tartozó uniós jogi aktusok nem válnak alkalmazandóvá a társulási megállapodás értelmében, a vonatkozó uniós vívmányokat továbbra is belefoglalják a monetáris megállapodások mellékleteibe és figyelembe veszik azokat.

2.3. Az EKB megjegyzi, hogy jelentős idő telhet el a társulási megállapodás elfogadása és a banki és pénzügyi jogra, valamint a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó uniós jogi aktusokat magában foglaló pénzügyi szolgáltatásokról szóló jegyzőkönyvrészeknek a társult államokban történő hatálybalépése között. Ezért a jogbiztonság garantálása érdekében a monetáris megállapodások vonatkozó rendelkezésének ([7]) kifejezetten elő kell írnia, hogy amennyiben a vonatkozó uniós vívmányokat tartalmazó uniós jogi aktust azelőtt fogadják el vagy módosítják, hogy az a társulási megállapodás értelmében alkalmazandóvá válna, az bekerül a monetáris megállapodások mellékleteibe, és amint a társulási megállapodás értelmében alkalmazandóvá válik, áthelyezésre kerül a társulási megállapodás vonatkozó mellékletébe. Ezen túlmenően a javasolt határozat nem pontosítja azt az időpontot, amikortól úgy kell tekinteni, hogy a pénzügyi szolgáltatásokról szóló adott jegyzőkönyvrészre vonatkozó uniós jogi aktusok a társulási megállapodás értelmében alkalmazandóvá válnak. Egyértelművé kell tenni ezt a szempontot annak érdekében, hogy a felelősségi köröknek a monetáris megállapodások keretéből a társulási megállapodás keretébe történő áthelyezésének ütemezésével kapcsolatban garantálható legyen a jogbiztonság.

([6]) Lásd a javasolt határozat 1. cikke első bekezdésének a) pontját.
([7]) A javasolt határozat 1. cikke első bekezdésének a) pontja szerint.

2.4. A javasolt határozat megállapítja, hogy a monetáris megállapodásokba bele kell foglalni egy olyan rendelkezést, amely egyértelműen megjelöli a társulási megállapodásban felsorolt, az euróhoz szükséges bank- és pénzügyi jogra vonatkozó uniós jogi aktusokat, valamint az euro zökkenőmentes használata és védelme szempontjából releváns, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről szóló valamennyi uniós jogi aktust ([8]). Ez lehetővé tenné e jogi aktusok végrehajtásának két társult állam általi értékelését a társulási megállapodás keretében a monetáris megállapodások alkalmazásában. Az EKB üdvözli egy ilyen rendelkezés beillesztését, mivel ez a javasolt határozat kulcsfontosságú rendelkezése a monetáris megállapodások és a társulási megállapodás közötti átfedések elkerülése érdekében. Az EKB ugyanakkor rámutat arra, hogy ezen intézkedés végrehajtása nem egyértelmű. Továbbra sem világos, hogy az azonos tartalmú rendelkezést is bele kell-e foglalni a társulási megállapodásba, és ki döntene a monetáris megállapodások alkalmazása szempontjából releváns uniós jogi aktusok megjelöléséről. Az EKB készen áll arra, hogy részt vegyen ebben a feladatban. A megjelölési gyakorlatról dönteni lehetne például a társulási megállapodás alapján létrehozott, pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó albizottság ülésein. Ezenkívül a nagyobb jogbiztonság érdekében az EKB a vonatkozó uniós jogi aktusok esetében „a monetáris megállapodás alkalmazása szempontjából releváns" megjelölést javasolná „az euro szempontjából releváns", „az euro szempontjából szükséges" vagy „az euro zökkenőmentes használata és védelme szempontjából releváns" megjelölések helyett.

2.5. Az EKB javasolja továbbá, hogy ugyanebben a rendelkezésben állapítsák meg, hogy a társulási megállapodás vonatkozó mellékletében felsorolt és a monetáris megállapodások alkalmazása szempontjából relevánsként megjelölt uniós jogi aktusok végrehajtásának állapotával foglalkozó üléseket követően egy „végrehajtási táblázatot" osztanak meg a monetáris megállapodások érintett vegyes bizottságával. Ennek hiányában fennáll annak a kockázata, hogy okafogyottá válik bizonyos uniós jogi aktusoknak a monetáris megállapodások alkalmazása szempontjából relevánsként való megjelölése, valamint az a nyilatkozat, hogy e jogi aktusok végrehajtásának a társulási megállapodás keretében történő értékelésére egyidejűleg kerül sor a monetáris megállapodások alkalmazásában. A monetáris megállapodások vegyes bizottságait megfelelően tájékoztatni kell a vonatkozó uniós jogi aktusok végrehajtásának állapotáról annak megállapítása érdekében, hogy az hatással van-e a monetáris megállapodások alkalmazására. Az EKB úgy értelmezi, hogy a hasonló jellegű rendelkezéseket bele kell foglalni a társulási megállapodásba.

2.6. A javasolt határozat egy olyan rendelkezés beillesztését javasolja, amely kimondja, hogy a társulási megállapodás részévé vált, az euro szempontjából releváns, bank- és pénzügyi jogra vonatkozó uniós jogi aktusok részhalmaza, valamint a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről szóló valamennyi új uniós jogi aktus automatikusan bekerül a monetáris megállapodások mellékleteibe, amennyiben a társulási megállapodást részben vagy egészben felfüggesztik, illetve megszüntetik ([9]). A teljesség kedvéért az EKB javasolja annak tisztázását, hogy ezt a folyamatot a vonatkozó uniós jogi aktusok végrehajtásának értékelése is kísérné, amelyre a monetáris megállapodások keretében kerülne sor.

2.7. Az EKB üdvözli, hogy a javasolt határozat olyan rendelkezést illesztene be a monetáris megállapodásokba, amely biztosítja, hogy a monetáris jogi jellegű uniós jogi aktusokra továbbra is kizárólag a monetáris megállapodások az irányadók ([10]). Amint azt a javasolt határozat indokolása kifejti, a monetáris jogi jellegű jogi aktusok magukban foglalják a bankjegyekkel és érmékkel, a csalással és hamisítással, az EKB-nak történő statisztikai adatszolgáltatással kapcsolatos jogi intézkedéseket, valamint a Szerződés 133. cikke szerinti jogi aktusokat. Ezek tehát magukban foglalják többek között az EKB által elfogadott, a monetáris megállapodások mellékleteiben felsorolt valamennyi jogi aktust.

([8]) Lásd a javasolt határozat 1. cikke első bekezdésének c) pontját.
([9]) Lásd a javasolt határozat 1. cikke első bekezdésének d) pontját.
([10]) Lásd a javasolt határozat 1. cikke első bekezdésének e) pontját.

2.8. Végül a javasolt határozat megállapítja, hogy kizárólag a Bizottság jogosult az Andorrával és San Marinóval kötendő monetáris megállapodások módosításának tárgyalására, megkötésére és aláírására ([11]). Az EKB megjegyzi, hogy ez eltér az eddig követett gyakorlattól, amely szerint az EKB teljes mértékben részt vett a hatáskörébe tartozó monetáris megállapodásokról szóló tárgyalásokban ([12]). Ezen túlmenően az Andorrával és San Marinóval kötendő monetáris megállapodásoknak a javasolt határozat alapján megtárgyalandó módosítása nem csekély jelentőségű és nem technikai jellegű. Amint az e vélemény 1.3. pontjában is szerepel, a javasolt módosítás jelentős következményekkel jár a monetáris megállapodások keretrendszerére vonatkozóan, különösen a monetáris megállapodásokban létrehozott vegyes bizottságok szerepére nézve. Ezért a javasolt határozatnak meg kell állapítania, hogy a korábbi gyakorlatnak megfelelően az EKB teljes mértékben részt vesz a hatáskörébe tartozó tárgyalásokban.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt határozat módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EUR-Lexen.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2024. május 15-én.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE

([11]) Lásd a javasolt határozat 2. cikkét.

([12]) Lásd az 1999/97/EK tanácsi határozat (HL L 30., 1999.2.4., 33. o.) 7. cikkét; a Közösségnek az Andorrai Hercegséggel fenntartott monetáris kapcsolatokra vonatkozó megállapodáshoz fűzött álláspontjáról szóló, 2004. május 11-i 2004/548/EK tanácsi határozat (HL L 244., 2004.7.16., 47. o.) 7. cikkét; valamint a San Marino Köztársasággal kötött monetáris megállapodás újratárgyalása tekintetében az Európai Közösség által képviselendő álláspontról szóló, 2009. november 26-i 2009/904/EK tanácsi határozat (HL L 322., 2009.12.9., 12. o.) 3. cikkét.